

Rachunek prawdopodobieństwa - lista 4.

1. Zbadać czy istnieją stałe C dla których poniższe zmienne X są poprawnie zdefiniowanymi dyskretnymi zmiennymi losowymi. Tam, gdzie odpowiedź jest pozytywna wyznaczyć dokładne wartości C korzystając z odpowiedniego aparatu matematycznego i podać je w postaci maksymalnie uproszczonej.

(a) $P(X = n) = Cn^3, n = 1, 2, 3, \dots, 400.$

(b) $P(X = n) = \frac{C}{3^n}, n = 1, 2, 3, \dots, 400.$

(c) $P(X = n) = \frac{C}{3^n}, n \in \mathbf{N}_+.$

(d) $P(X = n) = C(\ln 3)^n, n \in \mathbf{N}_+.$

(e) $P(X = n) = C \operatorname{arctg}(n+1) - C \operatorname{arctg}(n), n \in \mathbf{N}_+.$

(f) $P(X = n) = \frac{C}{\sqrt[3]{n}} - \frac{C}{\sqrt[3]{n+2}}, n \in \mathbf{N}_+.$

(g) $P(X = n) = C\sqrt{n+1} - C\sqrt{n}, n \in \mathbf{N}_+.$

(h) $P(X = n) = \frac{C\sqrt{3n^3 + n^2 - 1}}{2n^2 - 1}, n \in \mathbf{N}_+.$

(i) $P(X = n) = C \arcsin \frac{1}{n^2}, n \in \mathbf{N}_+.$

(j) $P(X = n) = C \frac{2^n}{n!}, n \in \mathbf{N}_+.$

(k) $P(X = n) = C \frac{(-2)^n}{n!}, n \in \mathbf{N}_+.$

(l) $P(X = n) = \frac{C}{2^n \cdot n}, n \in \mathbf{N}_+.$

(m) $P(X = n) = \frac{C \cdot 2^n}{(2n-1)!}, n \in \mathbf{N}_+.$

2. X jest zmienna losową o rozkładzie

x	0	2	3
$P(X = x)$	C	0.45	0.25

(a) Obliczyć C .

(b) Obliczyć $P(X > 0 | X < 3)$.

(c) Narysować wykres dystrybuanty X (obowiązuje wersja ciągła prawostronnie).

3. W grze w "1000" gracz dostaje 7 kart z talii składającej się z 24 kart: as, król, dama, walet, 10 i 9 w każdym z czterech kolorów.

Meldunek to król i dama w tym samym kolorze. Niech M będzie zmienną losową oznaczającą ilość meldunków w kartach danego gracza (przed ich obejrzeniem). Wyznaczyć rozkład M .

4. X jest zmienna losową o rozkładzie
x	$\frac{1}{3}$	0	2	4
$P(X = x)$	0.3	0.2	0.4	0.1

Wyznaczyć rozkłady zmiennych

- (a) $Y = 3X - 1$,
- (b) $Z = X^2 - 2X$,
- (c) $T = \cos(\pi X)$.

5. X jest zmienną losową o rozkładzie $P(X = n) = 0.4 \cdot 0.6^{n-1}$, $n \in \mathbf{N}_+$.

Wyznaczyć rozkład zmiennej $Y = \sin\left(\frac{\pi}{2}X\right)$.

6. Niech $\alpha \in (0, 100)$ i niech P_α będzie kwantylem rzędu α zmiennej losowej X , a F jej dystrybuantą. Uzasadnić poniższe własności.

(a) $a = P_\alpha \iff \lim_{t \rightarrow a^-} F(t) \leq \frac{\alpha}{100} \leq F(a)$.

(b) Jeżeli dla pewnego a mamy

$$\lim_{t \rightarrow a^-} F(t) < \frac{\alpha}{100} < \lim_{t \rightarrow a^+} F(t) \quad (\text{czyli } a \text{ jest punktem skoku } F \text{ przez wartość } \frac{\alpha}{100})$$

to a jest jedyną liczbą równą P_α .

(c) Jeżeli $\forall a \in \mathbf{R} P(X = a) = 0$ to $a = P_\alpha \iff F(a) = \frac{\alpha}{100}$.

7. Obliczyć

- wartość oczekiwaną,
- wariancję i odchylenie standardowe,
- medianę i kwartyle,
- kwantyl rzędu 90,

dla zmiennej X z zadania

- (a) 2,
- (b) 4,
- (c) 5.

8. X to zmienna losowa dla której $E(X) = 2$, $Var X = 7$ oraz $E(X^3) = 20$. Obliczyć

- (a) $E(2X + 5)$,
- (b) $Var(1 - 3X)$,
- (c) $E(X^2)$,
- (d) $E((X - 1)^3)$.

9. W grze 'Kieromania' gracz wyciąga jednocześnie 4 karty ze standardowej talii. Jeżeli wyciągnie dwa kiery wygrywa 2\$, jeżeli wyciągnie trzy kiery - 5\$, a jeżeli same kiery - 10\$. W pozostałych przypadkach traci 1\$.

- (a) Zdefiniować zmienną opisującą zysk/stratę gracza po jednej partii tej gry. Znaleźć rozkład tej zmiennej zaokrąglając każde prawdopodobieństwo do 3 miejsc po przecinku.
- (b) Czy gra jest sprawiedliwa? Odpowiedź uzasadnić.
- (c) Wyznaczyć oczekiwany wynik gracza po 100 partiach tej gry.

10. W grze "6 dla bohatera, 1 dla zera" gracz rzuca jednocześnie trzema symetrycznymi kostkami do gry. Wyrzucenie przynajmniej jednej jedynki kończy partię i oznacza stratę 1\$. W pozostałych przypadkach gracz otrzymuje 1\$ za każdą wyrzuconą szóstkę.
- a) Skonstruować zmienną losową opisującą wynik gracza po jednej partii tej gry.
- b) Jaka powinna być wysokość wygranej za każdą wyrzuconą szóstkę by gra była sprawiedliwa? Podać wynik dokładny lub zaokrąglony do 0,1\$.
11. W grze w tysiąca każdy z trzech graczy otrzymuje początkowo 7 kart z talii 24 kart (as, król, dama, walet, 10 i 9 w każdym z 4 kolorów), a pozostałe 3 karty leżą osobno jako tzw. "musik". Pierwsza faza gry to licytacja. Gracz, który wygra licytację zabiera karty musika dla siebie.

Gracz nr 1 ma w karcie asa, 10 i damę kier, asa, damę i waleta pik oraz damę trefl. Zastanawia się czy warto wejść do licytacji.

- (a) Graczowi temu na pewno opłaci się wejść do licytacji jeżeli w kartach musika znajduje się przynajmniej jeden król do pary do którejś z dam - a więc król kier, król pik lub król trefl. Jakie jest prawdopodobieństwo takiego zdarzenia?

Gracz nr 1 zdecydował się wejść do licytacji i wygrał ją. Zabrał dla siebie karty musika, a w nich były: walet kier, król pik i król trefl. W tym momencie ma trzy sensowne strategie:

- strategia 1: zadeklarować "110", co daje pewny zysk 110 punktów,
- strategia 2: zadeklarować "130", co oznacza zysk 130 punktów lub stratę 130 punktów,
- strategia 3: zadeklarować "160", co oznacza zysk 160 punktów lub stratę 160 punktów.

Strategia 2 przyniesie stratę jeżeli któryś z pozostałych graczy będzie miał w swoich kartach pozostałe 2 piki (czyli 10 i 9) oraz króla i damę karo. W przeciwnym wypadku strategia ta przyniesie zysk.

Strategia 3 przyniesie stratę jeżeli któryś z pozostałych graczy będzie miał w swoich kartach pozostałe 2 piki (czyli 10 i 9). W przeciwnym wypadku strategia ta przyniesie zysk.

- (b) Obliczyć prawdopodobieństwo zysku dla każdej strategii z dokładnością do najbliższego procenta.
- (c) Skonstruować zmienne losowe, która opisują zysk/stratę gracza 1 przy zastosowaniu każdej z trzech strategii.
- (d) Która ze strategii będzie dla gracza korzystniejsza w dłuższym terminie? Odpowiedź uzasadnić.

Krzysztof „El Profe” Michalik